

Slovenski hmeljar

Prvi slovenski strokovni list za hmeljarstvo

Izhaja štirinajstnevno ♦ Naročnina Din 20.—, za inozemstvo Din 50.—; posamezna številka Din 2.— ♦ Uredništvo in uprava: Celje, Cankarjeva ul. 4, telefon 176

Leto VI

Celje, dne 25. oktobra 1935

Štev. 21

Pa s plugom

Obdelovanje hmeljskih nasadov jeseni je v različnih hmeljskih okoliših precej različno. Tako na Češkem jeseni večinoma prioravajo zemljo k hmeljski rastlini, spomladi pa zopet odoravajo. Na isti način obdelujejo nasade tudi v mnogih nemških hmeljskih okoliših, prav tako tudi na Poljskem. Na Angleškem in v Ameriki nasade jeseni enostavno preorjejo, manjši hmeljarji tudi kar prekopljejo in pustijo površino ravno. Pri nas in na Moravskem pa v jeseni v hmeljskih nasadih odoravamo, kar se razmeroma še najbolje obnese in se zato ta način jesenskega obdelovanja hmeljskih nasadov vedno bolj širi tudi drugod. Sicer pa končno ni glavno, če jeseni prioravamo ali odoravamo, marveč je glavno le, da zemljo tudi v hmeljskem nasadu že jeseni na vsak način preorjemo in kako jo preorjemo. Izkušnje jesenskega oranja moramo namreč vsekakor smiselno uporabiti tudi v hmeljskem nasadu. Zato pa je prav, da smo si glede tega popolnoma na jasnem ter vemo, zakaj moramo orati in kako.

Vestni kmetovalci dobro poznajo prednosti jesenskega oziroma zimskega oranja ter upravičeno trdijo, da je največji greh iti spomladi s plugom na njivo in da pravilno jesensko oranje nadomesti pol gnojenja. Pameten kmetovalec zato vso neposejano zemljo že jeseni globoko preorje in jo pusti v sirovi brazdi ležati čez zimo. Včasih res potrebne izjeme so le redke. In prav tako kakor za ostalo obdelano zemljo velja to tudi za hmeljske nasade.

Prednosti, ki nam jih nudi globoko jesensko oranje, so prav mnogovrstne. Jeseni preorana zemlja se tekom zime napije mnogo vlage tudi v spodnjih plasteh in zato na taki zemlji rastline

v suhih letih mnogo manj trpe radi suše, kakor na zemlji, preorani šele spomladi. Jeseni globoko preorana zemlja je kakor goba, ki se izdatno napije vlage in jo potem v teku leta polagoma oddaja rastlinam na površino. Če globoko preorana zemlja leži v sirovih brazdah vso zimo, se dobro prezrači, razkroji in razpade ter postane tako bolj rahla in sipka. Na ta način zemlja tudi mnogo lažje in hitreje pije vlogo in zato na njej rastline v mokrih letih manj trpe radi preobilne vlage, ker jo zemlja vedno dovolj hitro sproti vpija v dolnje plasti in hrani tam koš železno zalogo za slučaj suše. V dobro premrznjeni in prezračeni, rahli in sipki zemlji se vse rastlinske hranilne snovi hitreje razkrajajo in je zato taka zemlja vedno tudi bolj rodovitna. Znano je, da brez zemeljskih bakterij ni mogoče v zemlji nobeno življenje in nobena rast, te bakterije pa se morejo ugodno razvijati in množiti v večjem obsegu le v rahli in sipki zemlji. Zato je razumljivo, da v jeseni preorani zemlji vse kulturne rastline bolje uspevajo.

Tudi hmeljske nasade moramo torej na vsak način že jeseni globoko preorati. Jesensko oranje v hmeljišču pa izvršimo najbolje na ta način, da zemljo odorjemo tako, da preorjemo ves nasad in da ostane nepreoran le ozek pas zemlje, kjer se nahajajo v vrsti hmeljske rastline. Pri oranju je treba paziti, da orjemo dosti globoko, vsaj 25 do 30 cm, in da režemo le ozke brazde. Čim bolj ozke so namreč brazde, tem lažje in bolje se prezrači, premrzne in zrahlja zemlja čez zimo. Pri oranju pa moramo tudi paziti, da ne pridemo s plugom preblizu hmeljskih korenin in jih ne ranimo. Ako hočemo hmeljski nasad apnati ali na široko gnojiti s hmeljskim gnojem ali kompostom, storimo to najbolje še pred oranjem in potem apno, oziroma

gnoj ali kompost obenem tudi zaorjemo. Zelo važno je tudi, kdaj izvršimo jesensko oranje. Preoravati nasade prezgodaj jeseni ni dobro, ker se v tem primeru zemlja pred nastopom zimskega mraza radi navadno obilnega jesenskega deževja še vse preveč zbije in vleže ter se potem čez zimo foliko ne prezračiti, ne premrzne in ne zrahlja. Za to je vedno bolje preoravati nekoliko **pozneje**, vsekakor pa seveda še pred visokim snegom in nastopom hudih zimskih mrazov, v naših krajih torej šele h koncu oktobra, še bolje pa v novembru in tudi še v decembru, če ne nagaja sneg. Sicer pa še vedno lahko orjemo, četudi je povrhu zemlje že zmrznjena skorja in tudi nekoliko snega ne škoduje in ne ovira oranja. Preoranega nasada pa seveda nikakor ne smemo že jeseni tudi brnati, ker le, ako leži zemlja čez zimo v sirovi brazdi, more zrak, mraz in vlaga prodreti čim bolj globoko v zemljo ter jo čim bolj prezračiti, zrahljati in napojiti; brnati jesensko oranje bi torej bilo naravnost škodljivo.

Naši hmeljarji sicer večinoma preoravajo hmeljske nasade že jeseni, toda često še prezgodaj in preplitko ter režejo pri oranju preveč široke brazde, kar nikakor ni pravilno. Tudi ostanejo večkrat mesta pod piramidami hmeljevke nepreorana ali se celo oranje sploh preloži na spomlad. Ako pa hočemo izkoristiti res vse dobrote jesenskega oranja, je nujno potrebno, da preorjemo nasade nekoliko **pozneje**, da orjemo dosi **globoko**, da režemo čim bolj **ozke brazde** in da tudi lista mesta v nasadu, kamor nameravamo postaviti hmeljevke, prej preorjemo. Vsak pameten hmeljar bo torej svoje hmeljišče še pred nastopom hude zime pravilno preoral! Le v dobro obdelanem nasadu nam da namreč hmelj obilne in glede kakovosti prvovrstne pridelke, prvi pogoj dobrega obdelovanja hmeljiščja pa je pravilno in pravočasno jesensko oranje, ki je gotovo tudi eden najizdatnejših pripomočkov za dosego čim boljše kakovosti našega hmelja pri čim nižjih pridelovalnih stroških.

Tudi s plugom, hmeljarji, si torej kujmo že sedaj jeseni svojo srečo za bodoče leto!

Joh. Barth & sin:

O hmelju 1934/35

(Nadaljevanje.)

Glede kakovosti se je pridelalo lani na Poljskem prvovrstnega hmelja v Wolhyniji 25%, srednjega 65% in slabšega 10%, v ostalih okoliših pa 10%, 60% in 30%.

Površina nasadov, ki je znašala v letu 1934 okrog 2600 ha, se je še povečala v letu 1935 na kakih 2950 ha.

Izvozilo se je iz Poljske v času od 1. 9. 1932 do 31. 8. 1933 še 17.654 stotov, od 1. 9. 1933 do 31. 8. 1934 pa 14.792 in od 1. 9. 1934 do 31. 3. 1935 zopet 14.543 stotov, uvozilo pa v istem času 3, — in 72 stotov.

V Jugoslaviji je bilo tekom vegetacije zelo neugodno in abnormalno vreme. Vsled zgodnje spomladi se je obrezalo hmelj že v marcu, pozneje pa je trpela rastlina vsled suše, bolezni in raznih škodljivcev. V starejših nasadih se je pojavil cvet že v maju in pozneje ponovno; prerano cveetje je deloma zakrčljalo, deloma pa se razvilo, tako, da se je že v juliju pričelo s podbiranjem, splošno z obiranjem pa v prvi polovici avgusta. Bolj zdravi in odporni so ostali le mlajši nasadi.

V Sloveniji je 30. maja toča skoro popolnoma uničila pridelek mnogih nasadov v gornjem koncu okoliša. Proti peronospori se je ukrenilo malo več kot nič in so tako predvsem hmeljarji v Marenbergu, ki so ponovno škropili, pridelali v barvi boljše blago. Med obiranjem je bilo trajno neugodno vreme, tako, da je pridelek vedno bolj trpel na barvi. Ker se je obiralo vsevprek, je pridelek *glede barve, rasti in kakovosti močno* zaostajal za prejšnjim letom. Pridelalo se je povprečno 7 stotov na 1 ha. Kupčija je začela s 30 do 40 Din, pozneje se je plačevalo 20—38 Din, h koncu leta 10—40 Din, letos februarja 15—35 Din, marca 17—40 Din in h koncu junija 18 Din za kg; neprodanega je ostalo okrog 200 stotov poleg 1500 stotov starejših letnikov. Silne razlike v kakovosti in ceni so povzročile nesolidno nakupovanje, ki nujno zahteva boljše ureditve.

V Vojvodini se je pred obiranjem naglo pričel širiti rdeči pajek in povzročil prav znatno škodo. Pridelek je bil v barvi prav slab, le v mlajših nasadih nekaj boljši, sicer pa glede kakovosti zelo enoten, z obilo lupulina, pač pa v rasti neenak. Pridelalo se je povprečno 9 stotov na 1 ha, 20% nasadov pa je ostalo neobranih. Kupčija je začela s 35—40 Din, pozneje se je plačevalo 15—40 Din, letos koncem junija pa 14—20 Din za kg. Kupčija je šla počasi od rok in je ostalo neprodanega še 700 stotov poleg 10.000 stotov starejših letnikov.

V razmerju, kakor se je večala površina nasadov v Sloveniji s 1150 ha v letu 1933 na 1500 ha in v Vojvodini s 600 ha v letu 1932 in 850 ha v letu 1933 na 1475 ha v letu 1934 (Srem in Bačka 224 k. o.), je tudi padala kakovost pridelka. **Ako hmeljarji v Jugoslaviji ne bodo zopet bolj skrbno gojili**

hmelja ter škropili, lepo obirali, prebirali in pravilno sušili kakor prej, bodo v svojo škodo kmalu pogrešali inozemskih kupcev in občutili vso težo slabe mednarodne ocene njihovega pridelka! Stvar merodajnih činiteljev je, da se zavzamejo za to zadevo.

Glede kakovosti se je pridelalo prvovrstnega blaga v Sloveniji 5%, srednjega 35% in slabšega 60%, v Vojvodini pa 10%, 40% in 50%.

Površina nasadov se je v letu 1935 zopet znatno povečala in sicer v Sloveniji na 1650 ha (za 150 ha), v Vojvodini pa na 1750 ha (za 300 ha).

Izvozilo se je iz Jugoslavije v času od 1. 9. 1931 do 31. 8. 1933 okrog 16.771 stofov, od 1. 9. 1933 do 31. 8. 1934 okrog 15.895 in od 1. 9. 1934 do 31. 5. 1935 okrog 14.990 stofov; uvozilo se je v istem času malo, točni tozadevni podatki pa manjkajo.

Razno

Konsum piva v Avstriji se dviga in je znašal lani 2.421.624 hl, dočim predlani le 2.295.222 hl.

Pivovarstvo na Kitajskem se le počasi razvija. Dosedaj je tam sedem pivovarn, ki navarijo skupno 150.000 hl piva letno, gradita se pa še dve novi za 35.000 hl. Pivo pijejo skoro izključno le inozemci, ker Kitajci sami za pivo skoro sploh ne marajo.

Kje se pije največ piva in vina? Amerikanci so mojstri v sestavljanju statistik in tako so tudi izračunali, da se po več kot 100 l letno na osebo popije piva samo v Belgiji, vina pa v Franciji, po 50–100 l piva v Angliji, Švici, CSR, Nemčiji in Avstriji, vina pa v Grčiji, Italiji, Švici in Španiji, po 30–50 l piva v Danski, Franciji, Avstraliji in Novi Zelandiji, vina pa v Bolgariji, Ogrski in Avstriji. Največ piva pijejo torej Belgijci, največ vina pa Francozi.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: V hmeljski kupčiji je bilo zadnjih štirinajst dni razmeroma manj prometa, ker je letošnji pridelek v glavnem že razprodan in znašajo neprodane zaloge iz prve roke le še kakih 2000 stofov. Tendenco je bila zato precej neenotna, deloma precej živahna, deloma zopet bolj mirna, vendar v splošnem čvrsta. Več zanimanja in povpraševanja je bilo zlasti za cenejše, četudi ne tako brezhibno blago, in pa za res prvovrstno in tudi v barvi čim boljše blago. Cene so ostale več ali manj nespremenjene, pač pa so se radi ugodnejše presoje kakovosti blaga še okrepile. Tako notira sedaj najboljše in tudi v barvi brezhibno blago 30–33 Din, povprečno prvovrstno 27–29 Din, drugovrstno 19–25 Din in tretjevrstno 12–18 Din za kg. Presoja kakovosti posameznih vrst blaga po različnih kupcih pa je zelo različna in prav tako tudi cena v navedenem okviru.

Vojvodina: Pri razmeroma precej živahnem zanimanju in povpraševanju so se cene učvrstile na 10–20 Din za kg, kakor je pač kakovost. Zadnje dni je postala kupčija zopet nekoliko bolj mirna.

Češkoslovaška: Pri razmeroma mirnem, vendar stalnem zanimanju in povpraševanju za vse vrste blaga se nadaljuje z nakupovanjem letošnjega pridelka iz prve roke in plačuje za boljše in najboljše blago 51–62 Din za kg. Največ povpraševanja pa je za srednje blago, ki ga je tudi le težko dobiti izpod 50 Din za kg. Cene so precej ustaljene in tendenca sicer mirna, vendar razmeroma čvrsta zlasti za prvovrstno blago. Znamkovanih je doslej 13.688 stofov letošnjega žateškega pridelka. Tudi v ostalih okoliših je tržišče razmeroma mirno, vendar se stalno kupuje dalje ter plačuje za boljše in najboljše blago v Roudnici in Uštčku 32–45 Din, v Dubi pa 23–29 Din za kg. Skupno je prodano iz prve roke v CSR že blizu 80% pridelka.

Nemčija: V vseh okoliših je najboljše blago iz prve roke že prodano in je zato kupčija postala bolj mirna ter so tudi cene v določenem okviru dopustnih najvišjih in najnižjih cen nekoliko popustile. Sicer pa so nekateri okoliši iz prve roke že docela razprodani ter se računa, da je prodano doslej ca. 80.000 stofov letošnjega pridelka, neprodano pa le še kakih 15.000 do 20.000 stofov, največ v Hallertauu. Tako se plačuje sedaj pri večinoma bolj mirni tendenci za Hallertau 70 do 88 Din, Hersbruck in Aischgrund 60–67 Din, Jura 77–91 Din, Spalt in Tettnang 106 Din, Württemberg 61–70 Din, Baden 70–77 Din in Rheinpfalz 60–63 Din za kg. Na tržišču v Nürnbergu pa se plačuje iz druge roke za Hallertau 77–91 Din, Spalt in Tettnang 105 Din, Hersbruck 61–70 Din, Aischgrund 61–63 Din, Württemberg 81 Din in Rheinpfalz 62 Din za kg. Tudi nekaj balanskega pridelka je bilo še prodanih, in sicer po 26 Din, ter predlansko po 18–21 Din za kg. NHPD polagoma prevzema še dalje hmelj za izvoz, vendar išče v to svrho le boljše, gladko zeleno in dobro suho blago.

Francija: Zadnjih štirinajst dni je bila kupčija bolj mirna, ker je večina letošnjega pridelka iz prve roke že razprodana. Cene so se zadnji čas ustalile in notira sedaj alzaški hmelj 28–33 Din, Nord 17–20 Din in Burgund 14–23 Din za kg. Tudi kupčija iz druge roke je razmeroma mirna ter se plačuje za najboljši alzaški hmelj do 42 Din, Burgund do 36 Din, uvoženi žateški 72–89 Din in Ušték–Roudnice 81–83 Din za kg.

Poljska: Pri razmeroma mirnem zanimanju in povpraševanju so cene nekoliko popustile in se plačuje za prvovrstno blago 19–23 Din, drugovrstno 14–18 Din in slabše do 13 Din za kg. Računa se, da je prodano iz prve roke že nad polovico letošnjega pridelka.

Belgija: Tržišče je večinoma mirno ter le sementertje nekaj več zanimanja in povpraševanja. Cene pa so čvrste in notira letošnji pridelek Poperinghe 11 do 14 Din, Alost pa 17–20 Din, za res izbrano prvovrstno blago tudi do 27 Din za kg.

Anglija: Hops Marketing Board je že pričela s prevzemanjem in ocenjevanjem letošnjega pridelka ter bo, kakor hitro bo to izvršeno, tudi določila cene; manjše količine blaga tudi že naprej oddaja pivovarnam na račun. Splošno je kakovost letošnjega pridelka prav dobra.

Poravnajte naročnino!

Amerika: Končno je kupčija le oživila, cene so se učvrstile in hmeljarji so postali zopet bolj rezervirani. Iz prve roke se trži zlasti Oregon po 10–11 Din (Oregon-Fuggles tudi do 16 Din) in Sacramento po 8–11 Din. Sicer pa notira letošnji pridelek domači 11–14 Din, lanski 9–12 Din in starejši letniki 3–8 Din, že zacarinjen inozemski pa letošnji 70–87 Din, lanski 39–65 Din in predlanski 17–35 Din za kg. Zaključna tendenca je prav živahna in razmeroma čvrsta.

Najvišje cene, dejansko plačane zadnji čas za 1 kg najboljšega hmelja raznih provenienc, so bile naslednje:

Nemčija (Tettnang)	103 Din
Češkoslovaška (Žatec)	62 Din
Jugoslavija (savinjski)	32 Din
Francija (alzaški)	31 Din
Poljska (wolinjski)	26 Din
Belgija (Alost)	20 Din
Amerika (Oregon)	14 Din

Za razvedrilo

Narobe.

Žena srdito: »Vselej, kadar vidiš kakšno dekle, pozabiš, da si oženjen.«

Mož: »Narobe, dušica, takrat se šele prav spomnim na to.«

Pozor!

»Nate kronco, sicer pa iščejo pri sosedu delavcev« reče gospa beraču.

»Tako? Najlepša hvala za svarilo.«

Kmetje, meščani, trgovci, obrtniki!

Zavarovalnica slovenskega ljudstva je le

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Zavaruje:

1. proti požaru, streli in plinski razstrelbi: poslopja vsake vrste, dograjena pa tudi med gradnjo, vse premičnine, pohištvo, zvonove, poljske pridelke **hmelj**, žito, krmo itd.;
2. proti razbitju in razpokam: zvonove, steklo;
3. v življenjskem oddelku: na doživetje in smrt, otroške dote, rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah in posmrtninsko zavarovanje »KARITAS«;
4. sprejema nezgodna zavarovanja poedincev, društev, kolektivna delavska zavarovanja, potovalna zavarovanja, zavarovanja šoferjev, potnikov v avtu, zavarovanja zakonite dolžnosti jamstva v vseh oblikah, zavarovanja avtomobilov zoper poškodbo, požar in tatvino.

Za vsa pojasnila in nasvete v zavarovalnih zadevah se obračajte le na naše krajevne poverjenike po župnijah ter

v Celju

na podružnico Vzajemne zavarovalnice, palača Ljudske posojilnice, Vodnikova ulica 2, in

v Mariboru

na gosp. Franja Žebota, glavnega zastopnika Vzajemne zavarovalnice, Loška ulica štev. 10.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezervin hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

v novi, lastni palači

na voglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo